AAD-001-001658 Seat No. _______

B. A. (Sem. VI) (CBCS) Examination

March / April - 2016

Economics : Paper - XXI

(Keynesian, Modern & Indian Economic Thought)

(New Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001658

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours] [Total Marks : **70**

સૂચના : (1) આંતરિક વિકલ્પના આધારે બધા પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.

(2) જમણી બાજુના આંકડા જે તે પ્રશ્નના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.

(3) પ્રશ્ન નં. 1 (MCQ) પ્રશ્નોના જવાબ ઉત્તરવહીમાં જ આપવાના રહેશે.

1 આંતરિક વિકલ્પોનાં આધારે સાચા વિકલ્પની પસંદગી કરો : **20**

(1) અસરકારક માંગ = કુલ ઉત્પાદન = રાષ્ટ્રીય આવક = ... ?

(A) કુલ પુરવઠો (B) કુલ વેચાણ

(C) સમાજનું કુલ ખર્ચ (D) કુલ જથ્થો

(2) મૂડીની સીમાંત કાર્યક્ષમતાનો ખ્યાલ સૌપ્રથમ કયા અર્થશાસ્ત્રીએ રજૂ કરેલ છે ?

(A) પ્રો. જે.એમ. કેઈન્સે (B) પ્રો. ઈરવિંગ ફિશર

(C) પ્રો. પિટર એફ. ડ્રકર (D) પ્રો. જે.એસ. મીલ

(3) સીમાંત વપરાશ વૃત્તિ હંમેશા શૂન્ય કરતાં વધારે અને કેટલા કરતાં ઓછી હોય છે ?

(A) 1.5 (B) 2

(C) 1 (D) 2.5

(4) પ્રૉ. કેઈન્સ વ્યાજનાં દરને નક્કી કરવામાં કયા પરિબળોને મહત્વનાં ગણે છે ?

(A) વાસ્તવિક પરિબળો (B) નાણાકીય પરિબળો

(C) આર્થિક પરિબળો (D) બિનનાણાકીય પરિબળો

(5) જો આવકની વહેંચણી વધારે અસમાન રીતે થઇ હોય તો વપરાશ વૃત્તિ રહે છે ?

(A) ઓછી (B) મધ્યમ

(C) વધારે (D) સ્થિર

(6) કયા અર્થશાસ્ત્રી "Value and Capital" પુસ્તકનાં રચયિતા છે ?

(A) પ્રૉ. વોલરાસ (B) પ્રૉ. પેરેટો

(C) પ્રૉ. રોબિન્સન (D) પ્રૉ. જે.આર. હિક્સ

(7) પ્રૉ. ઇરવિંગ ફિશરે કયો આર્થિક સિદ્ધાંત આપ્યો છે ?

(A) કિંમત નિર્ધારણનો સિદ્ધાંત

(B) વ્યાજનો સિદ્ધાંત

(C) નાણાંના પરિમાણનો સિદ્ધાંત

(D) ઉપરોક્ત ત્રણેય સિદ્ધાંત

(8) પ્રૉ. મિલ્ટન ફ્રીડમેન કેવા વ્યાપારની હિમાયત કરે છે ?

(A) આંતરિક વ્યાપારની

(B) પ્રાદેશિક વ્યાપારની

(C) મુક્ત આંતરરાષ્ટ્રીય વ્યાપારની

(D) અંકુશિત આંતરરાષ્ટ્રીય વ્યાપારની

(9) પ્રૉ. સેમ્યુલ્સન કયાં નિયમને ઉપભોગ સિદ્ધાંતનો આધારભૂત સિદ્ધાંત ગણે છે ?

(A) નાણાંના સિદ્ધાંતને (B) માંગના સિદ્ધાંતને

(C) આવકના સિદ્ધાંતને (D) પસંદગીના સિદ્ધાંતને

(10) પ્રૉ. શુમ્પીટર કાર્લ માર્ક્સને શું ગણતા હતા ?

(A) સમાજશાસ્ત્રી (B) અર્થશાસ્ત્રી

(C) આદર્શ શિક્ષક (D) ઉપરના બધા

(11) પાશ્ચાત્ય અર્થશાસ્ત્ર માનવીના કયા વિકાસ સાથે સંબંધ ધરાવે છે ?

(A) સામાજિક વિકાસ સાથે

(B) ભૌતિક વિકાસ સાથે

(C) આર્થિક વિકાસ સાથે

(D) સાંસ્કૃતિક વિકાસ સાથે

(12) સૌપ્રથમ કયા ભારતીય અર્થશાસ્ત્રીએ આયોજન પર ભાર મૂક્યો હતો ?

(A) ઈશ્વરચંદ્ર વિદ્યાસાગર (B) સ્વામી વિવેકાનંદ

(C) મહાદેવ રાનડે (D) પ્રૉ. બી. આર. શિનો

(13) કૌટિલ્યએ અર્થશાસ્ત્ર શબ્દનો પ્રયોગ કયા શાસ્ત્રનાં સંદર્ભમાં કરેલ છે ?

(A) સમાજશાસ્ત્રનાં સંદર્ભમાં

(B) રાજ્યશાસ્ત્રના સંદર્ભમાં

(C) ભૌગોલિકશાસ્ત્રનાં સંદર્ભમાં

(D) નાગરિકશાસ્ત્રના સંદર્ભમાં

(14) ગાંધીજીએ અતિ ઉત્પાદન અને રોજગારી માટે નીચેનામાંથી કઇ પદ્ધતિને જવાબદાર ગણે છે ?

(A) સામ્રાજ્યવાદી આર્થિક પદ્ધતિને

(B) મૂડીવાદી આર્થિક પદ્ધતિને

(C) સરમુખત્યાર આર્થિક પદ્ધતિને

(D) સામ્યવાદી આર્થિક પદ્ધતિને

(15) ગાંધીજી આર્થિક મૂલ્ય કરતાં કયા મૂલ્યને વિશેષ મહત્ત્વ આપે છે ?

(A) વ્યક્તિગત મૂલ્યને (B) સામાજિક મૂલ્યને

(C) નૈતિક મૂલ્યને (D) ધાર્મિક મૂલ્યને

(16) કયા અર્થશાસ્ત્રી ભારતના પૂર્વ નાણાં પ્રધાન અને વડાપ્રધાન મનમોહનસિંહના સલાહકાર રહી ચૂક્યા છે ?

(A) પ્રૉ. મહાલનોબિસ (B) પ્રૉ. જગદીશ ભગવતી

(C) પ્રૉ. બી.આર. શિનોય (D) પ્રૉ. એ.કે. સેન

(17) ભારતમાં આયોજનનો પ્રારંભ કયા વર્ષથી કરવામાં આવ્યો છે ?

(A) ઇ.સ. 1948 થી (B) ઇ.સ. 1950 થી

(C) ઇ.સ. 1951 થી (D) ઇ.સ. 1952 થી

(18) પ્રૉ. જગદીશ ભગવતી કઇ આંતરરાષ્ટ્રીય સંસ્થાનાં સલાહકાર હતા ?

(A) IMF (B) IBRD

(C) ADB (D) WTO

(19) પ્રૉ. એ.કે. સેને કયું પુસ્તક લખ્યું છે ?

(A) ગ્રોથ ઇકોનોમિક્સ

(B) ઇન્ડિયન ડેવલપમેન્ટ

(C) એથિક ઓફ ઇકોનોમિક્સ

(D) ઉપરોક્ત ત્રણેય

(20) મહાલનોબિસના મોડેલની ધારણા પ્રમાણે કોઇપણ સમયે ઉત્પાદનમાં નીચેનામાંથી કયું સાધન નિર્ણાયક બનશે ?

(A) જમીન (B) મૂડી

(C) શ્રમ (D) નિયોજક

2 કોઈ પણ **એક** પ્રશ્નનો ઉત્તર આપો : **10**

(1) અસરકારક માંગને નક્કી કરતા પરિબળોની ચર્ચા કરો.

(2) કેઇન્સનો વ્યાજનો રોકડ પસંદગીનો સિદ્ધાંત સમજાવો.

3 કોઈ પણ **એક** પ્રશ્નનો ઉત્તર આપો : **10**

(1) ફિશરના આર્થિક વિચારોની ચર્ચા કરો.

(2) શ્રીમતિ જોન રોબિન્સનનો 'અપૂર્ણ હરીફાઈ'નો ખ્યાલ સમજાવો.

4 (અ) ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ **એક**) 8

(1) રાજ્યના કાર્યો અને ફરજો

(2) ગાંધીજીનો ગ્રામ સ્વરાજનો ખ્યાલ.

(બ) ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ **એક**) 8

(1) મહાલનોબિસ મોડેલ

(2) ભગવતીના આંતરરાષ્ટ્રીય વેપાર અંગેના વિચારો

5 નીચેનામાંથી કોઈ પણ **બે** પ્રશ્નોનાં ટૂંકમાં ઉત્તર આપો : 14

(1) મૂડીની સીમાંત કાર્યક્ષમતા અને વ્યાજ દર વચ્ચેનો સંબંધ સ્પષ્ટ કરો.

(2) પ્રૉ. જે.આર. હીક્સનું આર્થિક વિકાસમાં પ્રદાન શું છે ?

(3) ગાંધીજી જરૂરિયાતને મર્યાદિત કરવાનું શા માટે કહે છે ?

(4) એ.કે. સેનનો સામાજિક પસંદગીનો સિદ્ધાંત સમજાવો.

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) Answer all questions on the basis of internal option.

(2) Right side figure show the total marks of the questions.

(3) Question No. 1 (MCQ) should be must give answers in the Answer book.

1 Choices appropriate option on the base of the internal options : **20**

(1) Effective demand = Total production = National income = ________ ?

(A) Total supply

(B) Total selling

(C) Total national expenditure

(D) Total Stock

(2) Which economist first presented the concept of marginal efficiency of capital?

(A) Prof. J. M. Keynes

(B) Prof. Irving Fisher

(C) Prof. Peter F. Drucker

(D) Prof. J.S. Mill

(3) Marginal propensity to consume is always more than zero and ________ than less?

(A) 1.5 (B) 2

(C) 1 (D) 2.5

(4) Which factor are important to determinate the rate of interest in view of Prof. Keynes?

(A) Real factors (B) Monetary factors

(C) Economic factor (D) Nonmonetary factors

(5) If income is distributed more unequally propensity to consume remain ?

(A) Less (B) Medium

(C) More (D) Stable

(6) Which economist has written the book "value and capital"?

(A) Prof. Walras (B) Prof. Pareto

(C) Prof. Robinson (D) Prof. J.R. Hicks

(7) Which economic theory was given by Prof. Irving Fisher?

(A) The Theory of Price determination

(B) The Theory of interest

(C) Quantity theory of money

(D) All of the above

(8) What type of trade is favored by Prof. Milton Friedman?

(A) Internal trade

(B) Regional Trade

(C) Free International Trade

(D) Controlled International Trade

(9) Which law of consumption theory is considered as fundamental theory for Prof. Samuelson?

(A) The Theory of Money

(B) The Theory of Demand

(C) The Theory of Income

(D) The Theory of Choice

(10) Schumpeter considered Karl Marx as ________.

(A) Socialist

(B) Economist

(C) Ideal Teacher

(D) All of above

(11) Which development of human being is related to the western economics?

(A) Social development

(B) Material development

(C) Economic development

(D) Cultural development

(12) Which Indian economist put emphasis on planning first of all?

(A) Ishwarchandra Vidhyasagar

(B) Swami Vivekanand

(C) Mahadev Rande

(D) Prof. B.R. Shinoya

(13) Kautilya used term 'economics' with reference to

(A) Sociology

(B) State / political

(C) Geology

(D) civics

(14) According to Gandhiji which system is responsible for over production and unemployment?

(A) Imperialism (B) Capitalist

(C) Dictatorship (D) Communist

(15) Which value was given more weightage than Economic value by Gandhiji ?

(A) Personal value (B) Social value

(C) Moral value (D) Religious value

(16) Which economist has been the advisor of previous finance minister and Prime Minister of Manmohansingh?

(A) Prof. Mahanobis

(B) Prod. Jagdish Bhagvati

(C) Prof. B.R. Shinoya

(D) Prof. A.K. Sen

(17) From which year the five year planning stated in India?

(A) In 1948 (B) In 1950

(C) In 1951 (D) In 1952

(18) Prof. Jagdish Bhagvati was the advisor of which international institution?

(A) IMF (B) IBRD

(C) ADB (D) WTO

(19) Which book did Prof. A.K. Sen write?

(A) Growth Economics (B) Indian Development

(C) Ethical Economics (D) All of the above

(20) Which factor becomes the prime factor at any time for decision making in production, according to the assumption of Mahalnobi's model?

(A) Land (B) Capital

(C) Labour (D) Entrepreneur

2 Answer any **one** question : **10**

(1) Discuss determinates factors of effective demand.

(2) Explain the cash preference theory of interest given by Prof. Keynes

3 Answer any **one** question : **10**

(1) Discuss the economic thoughts of Fisher.

(2) Explain the concept of `Imperfect Competition' given by Mrs. John Robison.

4 (a) Write a short note on : (any **one**) 8

(1) The functions and duties of the State.

(2) The Gandhian concept of Rural Self-government (Gram-Swaraj)

(b) Write a short note on : (any **one**) 8

(1) Mahalnobis Model

(2) The international trade related thought of Prof. Bhagvati.

5 Answer in brief any **two** of the following : **14**

(1) Clarify the relationship between marginal efficiency of capital and rate of interest.

(2) What is the contribution in economic development of Prof. J.R. Hicks?

(3) Why did Gandhiji say to limit the needs?

(4) Explain the theory of social choice given by Prof. A.K. Sen.